

УДК 342.951:355.233.22(477)

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1198806>

I.V. ЗОЗУЛЯ,

професор кафедри загальноправових дисциплін
Харківського національного університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор,
м. Харків, Україна; e-mail: journals@meta.ua;
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-3507-0012>

O.I. ДОВГАНЬ,

доцент кафедри адміністративного права і процесу, фінансового
та інформаційного права Львівського університету бізнесу та права,
кандидат юридичних наук,
м. Харків, Україна; e-mail: alenska180786@gmail.com;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8551-5403>

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ СПОРТИВНИХ ФЕДЕРАЦІЙ В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ ПОТОЧНИХ ПРОБЛЕМ

I.V. ZOZULIA,

Professor, Chair of General Law Disciplines,
Kharkiv National University of Internal Affairs, Doctor of Law, (Full) Professor,
Kharkiv, Ukraine; e-mail: journals@meta.ua;
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-3507-0012>

O.I. DOVGAN',

Ass. Professor, Chair of Administrative Law and Process, Financial and Information Law,
Lviv University of Business and Law, Ph.D. in Law, Lviv, Ukraine; e-mail: alenska180786@gmail.com;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8551-5403>

ADMINISTRATIVE AND LEGAL PRINCIPLES OF ACTIVITY OF SPORTS FEDERATIONS IN UKRAINE: ANALYSIS OF CURRENT PROBLEMS

Специфічність галузі фізичної культури і спорту як соціально-культурної системи держави сьогодні вимагає комплексної організації управління нею. Задіяний в даний час механізм адміністративно-правового регулювання означеною галуззю, з одного боку, дозволяє більш чітко розподіляти і координувати управлінські зусилля з розвитку вітчизняного спорту, а, з іншого боку, зумовив появу негативних ознак підвищення адміністративної та функціональної відособленості й формування вузьковідомчих інтересів.

Нааявний в Україні механізм адміністративно-правового регулювання діяльності спортивних федерацій, що представляють певні види спорту, та перелік яких затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері фізичної культури і спорту, визначається спортивною політикою держави, роллю у цьому процесі органів місцевого самоврядування, а також громадських об'єднань та організацій фізкультурно-спор-

тивної спрямованості. Тому *аналіз сучасних проблем адміністративно-правових засад діяльності спортивних федерацій в Україні, обраний в якості мети* статті, дозволяє поглибити розуміння в тому числі й механізму та особливостей правових засад означеного регулювання суспільних відносин у даній сфері та напрацювати пропозиції з підвищення його ефективності.

Тим більш, що станом на сьогодні дослідження з даного наукового напрямку вже отримали підтримку та зацікавленість як науковців, так і фахівців-практиків. Це, наприклад, роботи С.В. Ліщука «Механізми державного регулювання фізичної культури і спорту України» [1], М.А. Журби «Публічне управління у галузі фізичної культури і спорту» [2], М.В. Дутчака «Теоретико-методологічні засади формування системи спорту для всіх в Україні» [3], В.П. Моргуна «Адміністративно-правовий статус спортивних федерацій в Україні» [4] та інші.

Слід зазначити, що базовим у галузі фізичної культури і спорту в державі є Закон України «Про фізичну культуру і спорт» від 24.12.1993 р. № 3809–XII [5], яким визначені загальні правові, організаційні, соціальні та економічні основи діяльності у сфері фізичної культури і спорту та регулюються суспільні відносини у створенні умов для розвитку фізичної культури і спорту. Серед суб'єктів фізичної культури і спорту, таких як спортивні клуби, школи вищої спортивної майстерності тощо, особливе місце займають *спортивні федерації*, які, зокрема, можуть бути засновниками центрів олімпійської підготовки. У ст.20 означеного Закону *під спортивними федераціями (асоціаціями, спілками, об'єднаннями тощо) розуміються «громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості, основними завданнями яких є: забезпечення інтересів членів відповідних спортивних федерацій у сфері спорту, в тому числі сприяння захисту їх соціальних, економічних, творчих, вікових, національно-культурних та інших інтересів; сприяння розвитку відповідного виду (видів) спорту шляхом участі у розробленні та виконанні відповідних програм; залучення різних груп населення до фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності; сприяння підготовці спортсменів національних збірних команд та забезпечення їх участі в офіційних міжнародних спортивних змаганнях; організація та проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів; участь у здійсненні кадрового забезпечення розвитку відповідного виду (видів) спорту; сприяння розвитку міжнародного співробітництва у сфері фізичної культури і спорту».*

Станом на сьогодні, за дещо застарілими даними україномовної Вікіпедії [6], в Україні наявними є федерації авіаційного спорту, боксу, бадмінтону, баскетболу, біатлону, велосипедного спорту, дзюдо та ін., причому разом із всеукраїнським статусом, деякі з них, наприклад, федерація легкої атлетики Львівської області, мають чітко виділений обласний статус. Приблизно така сама ситуація зі спортивними федераціями спостерігається й в Азербайджані (https://uk.wikipedia.org/wiki/Категорія:Спортивні_федерації_Азербайджану), Росії (https://uk.wikipedia.org/wiki/Категорія:Спортивні_федерації_Росії), Хорватії (https://uk.wikipedia.org/wiki/Категорія:Спортивні_федерації_Хорватії) тощо.

Цілком зрозуміло, що будь-яка спортивна федерація у певному виді фізкультури та спорту повинна бути орієнтована, перш за все, саме на розвиток цього виду фізкультури та спорту, і це

має відбиватись як у її назві, так і в статуті. Та сама федерація бадмінтону Азербайджану (азерб. Azərbaycan Badminton Federasiyası) – це організація, що займається проведенням змагань з бадмінтону на території Азербайджану (https://uk.wikipedia.org/wiki/Федерация_бадминтону_Азербайджану); Всеросійська федерація легкої атлетики – це «російська спортивна організація, що займається розвитком і популяризацією легкої атлетики в Росії і організацією та проведенням всеросійських змагань у цьому виді спорту» (https://uk.wikipedia.org/wiki/Всероссийская_федерация_легкой_атлетики).

Разом із тим, щодо поняття федерації, не розглядаючи її загальновідомого значення в теорії держави та права, то це спілка окремих суспільств, організацій – наприклад, федерація національних асоціацій, спортивна федерація.

Стосовно *федерації спорту* (Sports Federation), то це, за зарубіжними стандартами, *існуюча система спортивних клубів, у тому числі, й для певної категорії громадян*, наприклад, для осіб з порушеним зором, для розумово відсталих, для глухих людей тощо. Мабуть, не зайвим буде сказати, що в Україні, на нашу думку, недостатньо офіційних спортивних федерацій для людей з обмеженими можливостями та певними фізичними вадами. І це при тому, що на веб-сайті (<http://scu.org.ua/federacii-neolimpijskogo-sporty-ukrainu-28.html>) Спортивного комітету України безпосередньо позначено існування 47 Всеукраїнських федерацій, чого якось малувато для 164 там же перелічених існуючих видів спорту.

Взагалі, слід зазначити, що в Реєстрі визнаних видів спорту в Україні [7] станом на сьогодні позначено 56 олімпійських видів спорту, 110 неолімпійських видів спорту, і 51 видів спорту інвалідів з ураженнями опорно-рухового апарату, вадами зору, слуху та розумового і фізичного розвитку (*спорту, але не спортивних федерацій!* – Авт.) – про що, власне, йшлося раніше.

Сьогодні вбачаються певні відмінності у розумінні спортивних федерацій в Україні та за кордоном. По-перше, зарубіжні спортивні федерації, це, як зазначалось, *система спортивних клубів*; і кількість їх на початку XXI ст. тільки у країнах ЄС налічувала 700 тис., у яких займалися близько 40 млн. осіб [8, с.182]. По-друге, діяльність зарубіжних спортивних федерацій реально спрямована на *отримання спортивних результатів та задоволення спортивних потреб своїх членів*. В Україні це, умовно говорячи, своєрідні «бізнесові», хоча й офіційно

неприбуткові, організації. Більше того, вони навіть дозволяють їх представникам займатися діяльністю зовсім не спортивної спрямованості [9]. Хоча й тут, як і за кордоном, спортивні федерації не гребують примітивним спонсорством [10] і пошуком додаткового державного фінансування. Можливо, вітчизняний спорт колись отримає норми закону, за якими «спортивні клуби, що належать до державної (муніципальної) або громадської форми власності, є некомерційними, а приватні клуби – комерційними».

Разом із тим, у тієї ж Франції «спортивна федерація – це об'єднання спортивних асоціацій (регулюється Законом 1901 року), метою якого є об'єднання афілійованих спортивних груп і ліцензованих гравців з метою організації спорту, зокрема, шляхом проведення змагань. Федерації можуть бути акредитовані Міністерством: закон визнає, що у них є місія суспільного обслуговування. Деякі з них делеговані для організації практики спортивної дисципліни. Вони підписують постійний договір з державою, що дозволяє організацію змагань» [11]. Існує декілька типів федерацій – єдиноборські федерації (Single-sport federations), мультиспортивні федерації (Multisport federations) та федерації «рівний рівному» («Peer» federations). На нашу думку, *Україні*, для активізації залучення широких мас населення до фізичної культури та спорту, *необхідно орієнтуватись саме на третій тип організації та діяльності спортивних федерацій Франції*, пріоритетом яких є рівняння на всі види спорту і багатопрофільні заходи серед різних категорій населення (що, власне, і є ключем до розуміння призначення спортивних федерацій. – Авт.).

В Україні спортивні федерації наслідують прийнятому групуванню за видами спорту як олімпійські, не олімпійські та види спорту інвалідів, та структуруються як національні, всеукраїнські та місцеві.

У будь-якому разі, для федерацій, визнаних тільки в Україні, як це впливає з ч.8 ст.20 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» від 24.12.1993 р. № 3809–XII [5] в редакції Закону № 2074–VIII від 25.05.2017 р., *статус національної спортивної федерації надається тільки «у разі відсутності відповідної міжнародної спортивної федерації»* – тобто, насаджується *конфлікт в рівності прав на отримання статусу «національна»* між традиційними, вже міжнародно визнаними національними спортивними федераціями і федераціями унікальними, але визнаними тільки в Україні. І це при тому, що

статус національної надається лише одній спортивній федерації з відповідного виду спорту.

З цього приводу наші зауваження знайшли підтримку й у Головного науково-експертного управління Верховної Ради України з того, що «питання визнання в Україні національних видів спорту вже достатньо унормовані в чинному законодавстві, у зв'язку з чим пропозиції законопроекту призведуть лише до обтяження чинної редакції Закону» [5, с.2]. До того ж, можливо, аж ніяк не применшуючи значення і потребу в появі та розвитку унікальних, властивих тільки Україні, видів фізичної культури і спорту, все ж таки *треба би спочатку отримати їх хоч-би яке міжнародне визнання*, а не відразу вінчати себе національним статусом. До речі, всупереч теперішній нормі Закону, так званий звичайний, шлях включення до Реєстру визнаних видів спорту в Україні [7] в статусі національних федерацій свого часу доволі успішно пройшли такі неолімпійські види спорту, що засновані на національно-культурних традиціях, як українська боротьба на поясах (ГО «Всеукраїнська федерація традиційних видів боротьби»), український рукопашний «Спас» (ГО «Всеукраїнська федерація рукопашного бою») та хортинг (Всеукраїнська громадська організація «Українська Федерація Хортингу»).

Знов таки, аналізуючи назви спортивних федерацій зі статусом національної спортивної федерації [12], можна побачити що «чисто спортивних» за назвою федерацій в цьому переліку замало – так, із 69 федерацій тільки 24 мають в своїй назві слово «спорт» або похідні від нього. Той же самий Закон України «Про фізичну культуру і спорт» [5] *визначає спорт* як «діяльність суб'єктів сфери фізичної культури і спорту, спрямовану на виявлення та уніфіковане порівняння досягнень людей у фізичній, інтелектуальній та іншій підготовленостях шляхом проведення спортивних змагань та відповідної підготовки до них». Принаймні, на нашу думку, цьому визначенню саме як спортивна федерація формально не відповідає та ж ГО «Всеукраїнська федерація кінологічного спорту», де «спортивні змагання та відповідна підготовка до них» *спрямовані на собак*, а не «на виявлення та уніфіковане порівняння досягнень людей у фізичній, інтелектуальній та іншій підготовленостях». До речі, в Україні паралельно зареєстрована й громадська організація «Кінологічна Спілка України», вочевидь, з близькими за змістом статутними завданнями.

Або, наприклад, порівняти ВГО «Федерація охоронців України», видом спорту для якої

зазначено «багатоборство тілоохоронців», й громадську організацію за назвою «Всеукраїнська спілка громадських організацій «Федерація охоронців України» (ФОУ). Вочевидь, нонсенсом тут виступає занадто вузький, чисто професійний склад осіб, що можуть входити до такої федерації. По-перше, це обмежує можливості вільного доступу безпосередньо до участі в такому виді спорту, як багатоборство, «не тілоохоронців», по-друге, ГО «Всеукраїнська федерація військово-спортивних багатоборств», зареєстрована як національна набагато раніше, вже має за завдання розвиток такого виду спорту, як «військово-спортивні багатоборства», безумовною частиною яких є й «багатоборство тілоохоронців», або «багатоборство за іншими професійними ознаками об'єднаних осіб».

І, навпаки, чисто спортивна за назвою ВГО «Федерація підводного спорту та підводної діяльності України», на нашу думку, потребує виключення зі своєї назви слів «підводна діяльність» як не маючої очевидного зв'язку із законодавчо визначеним поняттям спорту. Або, чи є суттєва різниця між такими спортивними федераціями зі статусом національних спортивних федерацій, як ГО «Українська федерація вейкбордингу та воднолижного спорту» та ВГО «Федерація воднолижного спорту та вейкбордингу», зареєстрованих одним й тим самим наказом Держмолодьспорту від 04.12.2012 р. № 5038? Чомусь в Україні абсолютно не спрацьовує принцип, що *«возможность существования двух... спортивных федераций, культивирующих один и тот же вид спорта, исключается структурой спортивных федераций»*, вистроєної по аналогії со структурою національних культурних автономій» [13, с.156].

Тому, сьогодні нагальною є потреба більш критичного відношення до порядку реєстрації Міністерством молоді та спорту України тих чи інших спортивних федерацій – принаймні, усунення неприпустимого їх дублювання та дотримання усіма спортивними федераціями завдання розвитку спорту в якості головних статутних вимог. До того ж, порушується й загальний принцип існування та організації спорту – вільний доступ до того, що визначено за його предмет: якщо це, прикладом, спортивний туризм, або воднолижний спорт, або шахи тощо, то участь в ньому не може обмежуватись будь-якими професійними чи іншими ознаками та вимогами. Можливо, й умови набуття спортивною федерацією певного (наприклад, національного, Всеукраїнського) статусу

вже треба навіть розглядати як елемент її своєрідної державної акредитації.

Слід зазначити, що в Україні наряду зі спортивними федераціями зареєстровані й інші організації, що ставлять за мету розвиток спорту – наприклад, Фізкультурно-спортивне товариство «Динамо» України (1990 р.), Асоціація «Народний спорт і здоров'я України» (1991 р.), Всеукраїнське фізкультурно-спортивне товариство «Колос» агропромислового комплексу України (1991 р.), Всеукраїнська громадська організація «Центральний спортивний клуб міліції України» (1998 р.), що досі не осучаснила свою назву, Спортивна студентська спілка України (2002 р.), Всеукраїнська громадська спортивна організація «Асоціація жіночого футболу України» (2010 р.) та інші, які, треба сподіватись, й досі успішно виконують свої уставні функції стосовно розвитку спорту. І, між іншим, як зазначає О.М. Семьоркіна, «найбільш поширеними різновидами громадських організацій у сучасній Україні є фізкультурно-спортивні (18 %)» [14].

До речі, оскільки раніше вже йшлося про *державне фінансування діяльності організацій спортивного спрямування*, то, наприклад, серед таких статей видатків Державного бюджету України на 2017 рік [15], як «фізична і спортивна підготовка учнівської та студентської молоді»; «фінансування створення об'єктів Західного реабілітаційно-спортивного центру та створення Всеукраїнського реабілітаційно-відновлювального спортивного центру НКСІУ»; «Міністерство молоді та спорту України»; «розвиток спорту інвалідів та їх фізкультурно-спортивна реабілітація» – окремо значиться «державна підтримка фізкультурно-спортивного товариства «Динамо» України на організацію та проведення роботи з розвитку фізичної культури і спорту серед працівників і військовослужбовців правоохоронних органів», фінансування якої в 4,6 разів перевищує фінансування наукового та інформаційно-аналітичного забезпечення заходів по боротьбі з організованою злочинністю і корупцією.

На жаль, в останні роки питання організації та діяльності спортивних федерацій в Україні не отримали належного висвітлення в такому важливому правовому акті, як Державна цільова соціальна програма розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року, прийнятій Постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.2017 р. № 115 [16], якщо не звертати особливої уваги на присутню там невеличку тезу про «підвищення рівня публічності та прозорості діяльності Мінмолодьспорту, автономності

спортивних федерацій» як складової «третього, оптимального варіанту» розвитку фізичної культури розвитку фізичної культури і спорту. Але тут викликає значно більше незрозуміння дещо інше – чому Уряд вважає розвиток фізичної культури і спорту на період до 2020 року «проблемою», надавши саме так одну з тематичних назв: «Шляхи і способи розв'язання проблеми». Або, як можна в Державній програмі за роками наперед розписувати кількість осіб, які *отримали* (саме так, «не отримують», а «отримали»! – Авт.) грошові винагороди, або «кількість спортсменів, які *отримали* допомогу для вирішення соціально-побутових питань» – див. Додаток 3 до Програми.

Сьогодні базовими в діяльності більшості федерацій, як *громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості*, що дозволяють їм функціонувати, є наявність у них свідцтва про реєстрацію об'єднання громадян

та витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців; зареєстрованого статуту та сертифікату або іншого документа, що підтверджує членство спортивної федерації у відповідній міжнародній федерації; наявність довідки про розвиток відповідного виду (видів) спорту на території України, а також відомостей про керівників і склад центральних статутних органів спортивної федерації.

Наразі не стоїть питання про ускладнення чи обмеження діяльності спортивних федерацій або організацій спортивного спрямування в Україні якимось штучними рамками – навпаки, держава тільки сприяє їх розвитку. Разом із тим, отримані результати лише підтверджують нагальну потребу в подальшому перегляді деяких засадничих принципів такої діяльності та удосконаленню чинної нормативно-правової бази, що сприятиме безумовному поліпшенню сфери фізичної культури і спорту в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ліщук С. В. Механізми державного регулювання фізичної культури і спорту України: дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Рівне, 2015. 200 с.
2. Журба М. А. Публічне управління у галузі фізичної культури і спорту: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Одеса, 2017.
3. Дутчак М. В. Теоретико-методологічні засади формування системи спорту для всіх в Україні : автореф. дис. ... докт. наук з фіз. виховання і спорту. Київ, 2009. 39 с.
4. Моргун В. П. Адміністративно-правовий статус спортивних федерацій в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Юридичні науки*. 2015. Вип. 3–2. Т. 4. Ч. 3. С. 171–176.
5. Про фізичну культуру і спорт : Закон України від 24.12.1993 № 3809–XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 14. Ст. 80.
6. Категорія: Спортивні федерації. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Категорія:Спортивні_федерації_України.
7. Про затвердження Реєстру визнаних видів спорту в Україні : Наказ Міністерства молоді та спорту України від 11.03.2015 № 639. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/rada/show/v0639728-15/paran9#n9>.
8. Циганок О. В., Сатін Д. Є. Сучасні системи організації фізичної культури і спорту. *Вісник Запорізького національного університету. Фізичне виховання та спорт*. 2009. № 2. С. 178–185.
9. Про затвердження складу Координаційної ради Міністерства внутрішніх справ України з питань ліцензійної діяльності : наказ МВС України від 01.06.2017 № 463. URL: http://mvs.gov.ua/ua/pages/496_Nakaz_463_vid_01062017_Pro_zatverdzhennya_skladu_Koordinaciynoi_radi_Ministerstva_vnutrishnih_sprav_Ukraini_z_pitan_licenziynoi_diyalnosti.htm.
10. Нерода Н., Ваулін О. Характеристика спонсорів національних федерацій фехтування (на прикладі Великої Британії, Франції та Німеччини). *Молода спортивна наука України*. 2014. Т. 1. С. 170–176.
11. Sports federation. URL: <https://www.insee.fr/en/metadonnees/definition/c1258>.
12. Спортивні федерації зі статусом національної спортивної федерації. URL: http://www.dsmsu.gov.ua/media/2014/12/31/1/Perelik_zi_statysom_nacionalna_1.pdf.
13. Братановский С. Н., Майстровой В. В., Вулах М. Г. Административно-правовое регулирование организации и деятельности общественных спортивных объединений в России : монография. М. : Директ-Медиа, 2012. 213 с.
14. Семьоркіна О. М. Характеристика громадських формувань як інститутів громадянського суспільства. URL: <http://old.minjust.gov.ua/33565>.
15. Розподіл видатків Державного бюджету України на 2017 рік: Додаток № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/file/text/58/f463274n199.zip>.

16. Про затвердження Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.03.2017 № 115. *Офіційний вісник України*. 2017. № 22. Ст. 621.

REFERENCES

- Lishchuk, S. V. (2015). *Mekhanizmy derzhavnoho rehulyuvannya fizychnoyi kultury i sportu Ukrayiny* [Mechanisms of state regulation of physical culture and sports of Ukraine]. Kandydats'ka dysertatsiya. (25.00.02). Rivne (in Ukr.).
- Zhurba, M. A. (2017). *Publichne upravlinnya u haluzi fizychnoyi kultury i sportu* [Public Administration in the Field of Physical Culture and Sports]. Kandydats'ka dysertatsiya. (12.00.07). Odesa (in Ukr.).
- Dutchak, M. V. (2009). *Teoretyko-metodolohichni zasady formuvannya systemy sportu dlya vsikh v Ukrayini* [Theoretical and methodological principles of the formation of the sports system for all in Ukraine]. Doktors'ka dysertatsiya thesis. Kyiv (in Ukr.).
- Morhun, V. P. (2015). Administratyvno-pravovyy status sportyvnykh federatsiy v Ukrayini [The administrative and legal status of sports federations in Ukraine]. *Naukovyy visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu. Ser.: Yurydychni nauky*, (3–2). Т. 4. Ch. 3. (s. 171–176) (in Ukr.).
- Pro fizychnu kul'turu i sport [About Physical Culture and Sports]. *Zakon Ukrayiny* (24.12.1993 No 3809–XII). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 1994. (14). 80 (in Ukr.).
- Katehoriya: Sportyvni federatsiyi* [Category: Sports federations]. Retrieved from: https://uk.wikipedia.org/wiki/Категорія:Спортивні_федерації_України (in Ukr.).
- Pro zatverdzhennya Rejestru vyznanykh vydiv sportu v Ukrayini* [About approval of the Register of recognized sports in Ukraine]. *Nakaz Ministerstva molodi ta sportu Ukrayiny* (11.03.2015 No 639). Retrieved from: <http://zakon3.rada.gov.ua/rada/show/v0639728-15/paran9#n9> (in Ukr.).
- Tsyhanok, O. V., & Satin, D. YE. (2009). Suchasni systemy orhanizatsiyi fizychnoyi kul'tury i sportu [Modern systems of organization of physical culture and sports]. *Visnyk Zaporiz'koho natsional'noho universytetu. Fizychno vykhovannya ta sport*, (2). 178–185 (in Ukr.).
- Pro zatverdzhennya skladu Koordynatsiyanoi rady Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrayiny z pytan' litsenziyanoi diyal'nosti* [On approval of the Coordination Council of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine on licensing activities]. *Nakaz MVS Ukrayiny* (01.06.2017 No 463). Retrieved from: http://mvs.gov.ua/ua/pages/496_Nakaz_463_vid_01062017_Pro_zatverdzhennya_skladu_Koordinaciyanoi_radi_Ministerstva_vnutrishnikh_sprav_Ukraini_z_pitan_licenziyanoi_diyalnosti.htm (in Ukr.).
- Neroda, N., & Vaulin, O. (2014). Kharakterystyka sponsoriv natsional'nykh federatsiy fekhtuvannya (na prykladi Velykoyi Brytaniyi, Frantsiyi ta Nimechchyny) [Characteristics of the sponsors of the national fencing federations (on the example of Great Britain, France and Germany)]. *Moloda sportyvna nauka Ukrayiny*, (1). 170–176 (in Ukr.).
- Sports federation. Retrieved from: <https://www.insee.fr/en/metadonnees/definition/c1258> (in En.).
- Sportyvni federatsiyi zi statusom natsional'noyi sportyvnoyi federatsiyi* [Sports federations with the status of national sports federation]. Retrieved from: http://www.dsmsu.gov.ua/media/2014/12/31/1/Perelik_zi_statysom_nacionalna_1.pdf (in Ukr.).
- Bratanovskiy, S. N., Maystrovoy, V. V., & Vulakh, M. G. (2012). *Administrativno-pravovoye regulirovaniye organizatsii i deyatel'nosti obshchestvennykh sportivnykh ob'yedineniy v Rossii: monografiya* [Administrative and legal regulation of the organization and activities of public sports associations in Russia: monograph]. Moskva: Direkt-Media (in Russ.).
- Sem'orkina, O. M. Kharakterystyka hromads'kykh formuvan' yak instytutiv hromadyans'koho suspil'stva* [Characteristics of public formations as institutions of civil society]. Retrieved from: <http://old.minjust.gov.ua/33565> (in Ukr.).
- Rozpodil vydatkiv Derzhavnoho byudzhetu Ukrayiny na 2017 rik: Dodatok № 3 do Zakonu Ukrayiny «Pro Derzhavnyy byudzheth Ukrayiny na 2017 rik»* [Distribution of expenditures of the State Budget of Ukraine for 2017: Appendix No. 3 to the Law of Ukraine «On the State Budget of Ukraine for 2017»]. Retrieved from: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/file/text/58/f463274n199.zip> (in Ukr.).
- Pro zatverdzhennya Derzhavnoyi tsil'ovoyi sotsial'noyi prohramy rozvytku fizychnoyi kul'tury i sportu na period do 2020 roku [On Approval of the State Target Social Program for the Development of Physical Culture and Sports for the Period up to 2020]. *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny* (01.03.2017 No 115). *Ofitsiyyny visnyk Ukrayiny*, (22). 621 (in Ukr.).

Надійшла 27.11.2017

Зозуля І. В., Довгань О. І. Адміністративно-правові засади діяльності спортивних федерацій в Україні: аналіз поточних проблем. Форум права: електрон. наук. фахове вид. 2017. № 5. С. 157–163. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_5_24.pdf

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1198806>

Відмічені відмінності у розумінні спортивних федерацій в Україні та за кордоном. Рекомендовано для спортивних федерацій з числа унікальних, визнаних тільки в Україні, видів фізичної культури і спорту отримувати міжнародне визнання перед надаванням їм статусу національних. Надані пропозиції усунення неприпустимого дублювання спортивних федерацій та дотримання усіма спортивними федераціями завдання розвитку спорту в якості головних статутних вимог, а також відновлення загального принципу існування та організації спорту – вільного доступу до того, що визначено за його предмет. Рекомендовано розглядати умови набуття спортивною федерацією певного (наприклад, національного, Всеукраїнського) статусу як елемент її державної акредитації.

Ключові слова: адміністративно-правові засади, діяльність, спортивні федерації, фізична культура та спорт

Зозуля И.В., Довгань Е.И. Административно-правовые основы деятельности спортивных федераций в Украине: анализ текущих проблем

Отмечены различия в понимании спортивных федераций в Украине и за рубежом. Рекомендуется для спортивных федераций из числа уникальных, признанных только в Украине, видов физической культуры и спорта получать международное признание перед предоставлением им статуса национальных. Представлены предложения устранения недопустимого дублирования спортивных федераций и соблюдения всеми спортивными федерациями задач развития спорта в качестве главных уставных требований, а также восстановления общего принципа существования и организации спорта – свободного доступа к тому, что определено в качестве его предмета. Рекомендуется рассматривать условия приобретения спортивной федерацией определенного (например, национального, Всеукраинского) статуса как элемент ее государственной аккредитации.

Ключевые слова: административно-правовые основы, деятельность, спортивные федерации, физическая культура и спорт

Zozulia I.V., Dovgan' O.I. Administrative and Legal Principles of Activity of Sports Federations in Ukraine: Analysis of Current Problems

It is shown that the mechanism of administrative-legal regulation of activity of sports federations in Ukraine is determined by the state's sports policy, by the role of local self-government in this process, as well as by public associations and organizations of sports and sports orientation. The purpose of the article is to deepen understanding of the peculiarities of the legal principles of the specified regulation of social relations in this area and the development of proposals for improving its efficiency.

It is determined that the basic principle in the field of physical culture and sports in the state is the Law of Ukraine «On Physical Culture and Sports» of 1993, which defines the general legal, organizational, social and economic foundations of activity in the field of physical culture and sports and regulates social relations in creating conditions for the development of physical culture and sports. Among the subjects of physical culture and sports, sport federations occupy a special place. The differences in the understanding of sports federations in Ukraine and abroad, where foreign sports federations, a system of sports clubs, and the activities of foreign sports federations is really aimed at obtaining sporting results and meeting the sports needs of its members. It is recommended in Ukraine to focus on the third type of organization and activities of sports federations of France, the priority of which is the equation for all sports and multidisciplinary activities among different categories of the population.

It is recommended for sports federations among the unique, recognized only in Ukraine, types of physical culture and sports to receive international recognition before granting them the status of national ones. Author provides suggestions to eliminate unacceptable duplication of sports federations and the observance by all sports federations of the task of developing sports as the main statutory requirements, as well as the restoration of the general principle of the existence and organization of sport – free access to what is defined for its subject. It is recommended to consider the conditions for the sports federation to acquire a certain (for example, national, all-Ukrainian) status as an element of its state accreditation.

It is concluded that the results only confirm the urgent need for a further revision of some of the fundamental principles of the sports federations' activity and to improve the current legal framework, which will contribute to the unequivocal improvement of the sphere of physical culture and sports in Ukraine.

Key words: administrative and legal bases, activities, sports federations, physical culture and sport